

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy registrovalo podle § 36 odst. 2 a 5 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), dne 27. listopadu 2015 pod čj. MSMT-44843/2015 Pravidla užívání počítačových sítí a provozování programového vybavení Univerzity Palackého v Olomouci.

.....
Mgr. Karolína Gondková
ředitelka odboru vysokých škol

Pravidla užívání počítačových sítí a provozování programového vybavení Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 27. listopadu 2015

*Akademický senát Univerzity Palackého v Olomouci se podle § 9 odst. 1 písm. b) a podle § 17 odst. 1 písm. i) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, usnesl na tomto vnitřním předpisu s názvem
Pravidla užívání počítačových sítí a provozování programového vybavení
Univerzity Palackého v Olomouci:*

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Univerzita Palackého v Olomouci (dále jen „UP“) provozuje vnitřní počítačovou síť pro zabezpečení svých elektronických komunikačních potřeb (dále jen „počítačová síť UP“).
2. Počítačová síť UP je ve vlastnictví UP a je provozována pro podporu vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti, a dále pro zajištění provozu a správy UP, v souladu s činností UP danou zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a vnitřními předpisy a normami UP. Účelem počítačové sítě UP je datové propojení areálů a budov UP a zajištění připojení koncových uživatelů za účelem přístupu k elektronickým komunikačním službám a digitálním datovým zdrojům.
3. Počítačová síť UP je připojena k Velké infrastruktuře CESNET, která je dále napojena na podobné mezinárodní infrastruktury a je národní částí evropských infrastruktur GÉANT a EGI. Prostřednictvím Velké infrastruktury CESNET je UP připojena i k celosvětové síti Internet. Z tohoto důvodu musí UP dodržovat „Zásady pro přístup do Velké infrastruktury CESNET

(Access Policy)“, které jsou dostupné na webové stránce <http://net.upol.cz>.

4. Tento vnitřní předpis stanovuje základní pravidla provozu počítačové sítě UP pro zajištění jejího efektivního a bezpečného využívání a stanovuje práva a povinnosti uživatelů této sítě UP.
5. Provozní technické pokyny pro užívání počítačové sítě UP a provozování programového vybavení UP jsou umístěny na webové stránce <http://net.upol.cz> a jsou ze strany Centra výpočetní techniky UP (dále jen „CVT“) průběžně aktualizovány.

Článek 2 Základní pojmy

1. Pod pojmem počítačová síť UP se rozumí veškeré technické a programové prostředky tvořící jeden celek, které umožňují zpracování a přenos digitálních elektronických dat. Součástí počítačové sítě UP jsou i všechna technická zařízení umožňující zpracování digitálních dat, která jsou k tomuto celku připojena buďto přímo s využitím pevných přípojek, nebo nepřímo prostřednictvím veřejného telekomunikačního operátora či jiných prostředků (dále jen „koncová zařízení“). Počítačová síť UP zahrnuje páteřní počítačovou síť a lokální počítačové sítě (dále jen „LAN“).

2. Páteřní počítačová síť je tvořena pevnými nebo bezdrátovými spoji propojujícími v rámci počítačové sítě UP areály a budovy UP (dále jen „metropolitní páteřní síť“) a páteřními sítěmi budov, které propojují lokální počítačové sítě a napojují je na metropolitní páteřní síť. Součástí páteřní počítačové sítě jsou i technická zařízení zabezpečující elektronickou komunikaci na spojích (aktivní prvky).
3. LAN je tvořena vnitřní datovou kabeláží v budovách UP a je vybavena aktivními prvky pro řízení. LAN je ukončena datovými přípojkami v prostorách budov UP.
4. Přímým připojením k počítačové síti UP se rozumí připojení zařízení prostřednictvím odpovídajícího kabelu k datové přípojkě sítě LAN.
5. Bezdrátovým přístupovým bodem se rozumí radio-komunikační anténa s koncentrátorem s přímým připojením k počítačové síti UP, umožňující připojení koncových zařízení bezdrátovými pojitky (dále jen „Wi-Fi“).
6. Nepřímým připojením k počítačové síti UP se rozumí připojení prostřednictvím bezdrátového přístupového bodu nebo veřejného telekomunikačního operátora. Serverem počítačové sítě UP se rozumí počítač nebo zařízení připojené k počítačové síti UP, jehož služeb využívá více uživatelů. Servery mohou poskytovat adresářové, souborové nebo další síťové služby a síťové aplikace. Serverem se rozumí také každý osobní počítač, z něhož uživatel tyto služby umožní.
7. Správcem počítačové sítě UP (dále též jako „správce“) je osoba odpovědná za řádný a bezpečný provoz počítačové sítě UP nebo její části, včetně koncových zařízení nebo serverů, dle svého pracovního zařazení.
8. Uživatelem počítačové sítě UP (dále též „uživatel“ nebo „koncový uživatel“) je každý, kdo užívá počítače nebo jiná koncová zařízení, včetně programového vybavení, přímo nebo nepřímo připojené k počítačové síti UP.
5. Správu a rozvoj služeb páteřní počítačové sítě a správu centrálních serverů, umístěných v datových centrech UP, zajišťuje CVT.
6. Správu LAN a správu serverů určených pro řízení vybraných síťových aplikací a služeb zajišťují správci, kteří jsou, pokud není stanoveno jinak, organizačně zařazeni v CVT. Každá fakulta a Rektorát UP disponují alespoň jedním správcem, který je metodicky řízen vedoucím zaměstnancem CVT.
7. Součástí UP si mohou zajišťovat další zaměstnance podle svých potřeb, zejména na správu serverů určených pro vlastní aplikace podporující hlavní a doplňkovou činnost, které nejsou zařazeny ve struktuře Univerzitního informačního systému (dále jen „UIS“). Tito zaměstnanci koordinují svou činnost se správcem nebo přímo s CVT.
8. V případě poruchy na počítačové síti UP má správce právo odpojit segment sítě, který způsobuje problémy, na nezbytně nutnou dobu, aby byla zachována funkčnost zbylé části sítě.

Článek 4

Programové vybavení

1. Základní operační systémy a uživatelské rozšíření programového vybavení, pořízené formou multilicencí, spravuje CVT.
2. Programové vybavení pořízené pro součásti UP si spravují a evidují příslušné součásti UP.
3. Uživatel má právo používat pouze legálně nabyté programové vybavení, respektive programové vybavení, k němuž má UP oprávnění k užití, či programové vybavení uživatelem vytvořené. Kopírovat programy lze pouze při dodržení zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“), a licenčních podmínek. Při používání vlastních programů uživatel sám odpovídá za případné škody, které těmito programy způsobí.
4. Za instalaci operačního systému, základního síťového programového vybavení a dalšího programového vybavení pořízeného formou multilicencí na počítači v majetku UP a/nebo připojeného k počítačové síti UP odpovídá správce nebo správcem pověřený uživatel.
5. Uživatel není oprávněn bez souhlasu správce instalovat programové vybavení na zařízení v majetku UP, které je připojené k počítačové síti UP v učebnách a v jiných výukových a veřejně přístupných prostorech a v laboratořích. V ostatních případech za instalaci a činnost programového vybavení, jehož instalace proběhla bez účasti správce, odpovídá uživatel.
6. Uživatel nesmí provést změnu konfigurace počítače nebo jakéhokoli jiného koncového zařízení, která by

Článek 3

Organizační struktura počítačové sítě UP a její správa

1. Počítačová síť UP má hierarchickou strukturu a je tvořena páteřní počítačovou sítí a k ní připojenými lokálními počítačovými sítěmi.
2. K počítačové síti UP jsou připojeny servery a koncová uživatelská zařízení (počítače, tiskárny, mobilní zařízení a další elektronická zařízení).
3. Připojením k síti, pro účely tohoto vnitřního předpisu, se rozumí přímé i nepřímé připojení uživatelského zařízení k počítačové síti UP.
4. Každému připojenému uživatelskému zařízení je přidělena jedinečná síťová adresa (dále jen „IP adresa“), a to buď z veřejného nebo z neveřejného rozsahu.

vedla k nežádoucímu chování zařízení, zejména takovému chování, které by ohrožovalo řádné a bezpečné fungování zařízení a/nebo počítačové sítě UP. V případě nedodržení tohoto pravidla má správce právo odpojit nežádoucí zařízení či část sítě. Za zvláště hrubé porušení pravidel se považuje takový vědomý zásah do počítače nebo jiného zařízení, nebo jejich programových vybavení, který vede k jeho zhroucení, poruše či nežádoucímu chování.

Článek 5

Práva a povinnosti uživatelů a jejich identita

1. Zaměstnanci a studenti UP mají oprávnění stát se uživatelem počítačové sítě UP. Využívání počítačové sítě UP jinými osobami je možné pouze na základě svolení vydaného rektorem UP nebo děkanem příslušné fakulty.
2. Každý uživatel počítačové sítě UP je povinen seznámit se s pravidly obsaženými v tomto vnitřním předpisu, s pokyny obsaženými na webové stránce <http://net.upol.cz>, popřípadě zásadami uvedenými v dalších normách UP, s pravidly Access Policy a pravidly smluvně stanovenými v rámci licenčních smluv vztahujících se k dílčím modulům UIS a dodržovat je. Licenční smlouvy programových modulů UIS spravuje CVT. Pokud je pro přístup k počítačové síti UP vyžadována identita uživatele, je uživatel povinen používat ze strany UP přidělené uživatelské jméno. Uživatel je povinen používat pro ověření identity netriviální heslo, toto heslo udržovat v tajnosti a pravidelně je měnit tak, aby bylo zabráněno jeho zneužití.
3. Přístupová práva uživatele k počítačové síti UP a k programovým modulům UIS (dále též jako „uživatelská práva“) jsou přidělena správcem. Uživatel není oprávněn získávat jakýmkoliv prostředky přístupová práva, která mu nebyla přidělena. Pokud uživatel získá jemu nepříslušející přístupová práva, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit příslušnému správci a tato práva nesmí použít.
4. Uživatelům počítačové sítě UP se zakazuje:
 - a) poskytnout své přidělené uživatelské jméno a heslo jiné osobě,
 - b) zneužít nedbalosti jiného uživatele (například jeho neodhlášení od koncových zařízení) k činnosti pod cizí identitou,
 - c) provádět jakékoli akce směřující ke zjištění hesla jiného uživatele,
 - d) zneužívat počítačovou síť UP k získávání neautorizovaných přístupových práv (zejména překračujících rozsah licence) k informačním zdrojům, které jsou dostupné prostřednictvím počítačové sítě UP,
 - e) poskytnout ve své působnosti ze zařízení jimi vlastněných, najatých, vypůjčených či provozovaných konektivitu a/nebo možnost zneužití informačních zdrojů počítačové sítě UP třetí osobě,
 - f) zasahovat do programového a technického vybavení počítačové sítě UP bez souhlasu příslušného správce; explicitně nesmí provést takové neautorizované změny konfigurace počítačů či jiných koncových zařízení, které by mohly mít vliv na provoz počítačové sítě UP,
 - g) využívat počítačovou síť UP pro své soukromé komerční aktivity,
 - h) vědomě i nevědomě narušovat práci ostatních uživatelů, provoz a výkonnost počítačové sítě UP,
 - i) používat služby či programové prostředky, které ohrožují činnost počítačové sítě UP nebo ji nadměrně zatěžují,
 - j) vydávat se za jiného či anonymního uživatele (vyjma služeb, které anonymitu připouštějí – např. web a ftp) nebo libovolným způsobem falšovat vlastní identitu,
 - k) vytvářet nedovolené kopie cizích dat a provádět odposlech provozu na počítačové síti UP za účelem získání cizích dat.
5. Uživatelé jsou povinni bez prodlení uposlechnout dalších pokynů správce či jiného zaměstnance CVT a respektovat administrativní opatření regulující přístup k užívaným technickým prostředkům počítačové sítě UP.
6. Uživatelé jsou povinni sledovat a bezpodmínečně dodržovat veškeré provozní pokyny CVT sdělované jak přímo, tak uveřejněním na stránkách <http://net.upol.cz>, a to na všech koncových zařízeních, která používají.
7. CVT je oprávněno dodatečně reagovat na aktuální situaci provozními pokyny, které nejsou v rozporu s těmito pravidly.
8. Uživatelé jsou dále povinni v rámci svých uživatelských práv v maximální možné míře zabezpečit svá data proti zneužití třetími osobami.
9. UP neodpovídá za ztrátu uživatelských dat (uložených mimo disková úložiště UIS či diskových úložišť spravovaných CVT) vzniklou jakýmkoliv způsobem. Za pořízování záložních kopií vlastních uživatelských dat a programů odpovídají uživatelé sami.
10. Uživatel nese odpovědnost za obsah vlastních veřejně dostupných webových stránek a jiných soukromých informačních zdrojů, zejména pak za porušení autorského zákona či dalších obecně závazných právních předpisů, při využívání materiálů jiných právnických nebo fyzických osob.
11. Uživatelé mají právo na ochranu osobních údajů a soukromí, a to i v případě, kdy svá soukromá data nechrání. Uživatel nesmí zneužívat cizích dat v uživatelských adresářích a systémových schránkách elektronické pošty.

Článek 6

Připojení zařízení k počítačové síti UP prostřednictvím pevných přípojek

1. Připojování a odpojování koncových zařízení k počítačové síti UP prostřednictvím pevných přípojek nebo změnu jejich síťové konfigurace provádí příslušný správce nebo uživatel. Pokud tuto činnost provádí uživatel, je o tomto povinen předem informovat správce. Správce je povinen registrovat připojené zařízení. Další ustanovení a způsoby registrace jsou upraveny v aktuálních provozních pokynech umístěných na webové stránce <http://net.upol.cz>.
2. Každému připojenému koncovému zařízení je přidělena IP adresa (automaticky nebo staticky). IP adresa nesmí být uživatelem měněna bez předchozího souhlasu příslušného správce.
3. Pro uživatele ubytované na vysokoškolských kolejích UP mohou platit další omezení pro připojení k počítačové síti UP prostřednictvím pevných přípojek. Podrobné aktuální informace jsou uvedeny na webových stránkách SKM.
4. Při rekonstrukci nebo stavbě nových objektů UP musí být správce nebo jiný zástupce CVT přítomen u jednání o změnách tras, přidávání tras a plánování strukturované kabeláže.

Článek 7

Připojení zařízení prostřednictvím bezdrátové sítě, pevných přípojek na veřejných místech a připojení soukromými prostředky

1. Při připojení zařízení k počítačové síti UP prostřednictvím bezdrátové sítě, pevných přípojek na veřejných místech nebo připojení soukromými prostředky je uživatel povinen používat pro přidělení IP adresy nastavení automatického přiřazení (prostřednictvím DHCP protokolu). Nastavení statické IP adresy smí uživatel provést pouze po schválení správcem.
2. Přístup do některých částí počítačové sítě UP může být povolen pouze prostřednictvím virtuálních privátních sítí.
3. Koncové zařízení připojované do počítačové sítě UP musí být odpovídajícím způsobem zabezpečeno vhodnou konfigurací systému, aplikací bezpečnostních záplat atd. V případě nedostatečně zabezpečeného nebo zavirovaného koncového zařízení může příslušný správce dočasně odejmout právo přístupu do počítačové sítě UP.
4. V bezdrátové síti UP je zakázáno provozovat serverové aplikace.
5. Veškeré bezdrátové přístupové body, pokud umožňují přístup do Internetu, musí mít zabezpečeno připojování uživatelů pomocí uživatelského jména a hesla, za což odpovídá příslušný správce. Jiná poskytovaná připojení jsou v rozporu s tímto vnitřním předpisem.

6. Přístupové body musí být instalovány tak, aby pokrývaly pouze vnitřní část objektů UP.
7. Tento vnitřní předpis se nevztahuje na provoz přístupových bodů, které nejsou začleněny do Wi-Fi sítě UP, respektive neumožňují připojení k Internetu. Tyto přístupové body mohou být provozovány s odlišnými technickými parametry a je na ně pohlíženo jako na běžnou součást počítačové sítě UP.
8. Pevné veřejné přípojky musí být zabezpečeny pro připojení pomocí identity uživatele. Za jejich zabezpečení odpovídá příslušný správce.
9. Soukromé přípojky a přípojky z nemovitostí, které nejsou ve vlastnictví UP, musí splňovat podmínky určené CVT a o jejich připojení musí být vyhotovena písemná smlouva. Každá jednotlivá přípojka má nárok pouze na jednu IP adresu z adresního prostoru UP.
10. Další podrobnosti provozu bezdrátové sítě UP jsou uvedeny na stránkách <http://net.upol.cz>.

Článek 8

Elektronická pošta

1. Elektronická pošta slouží pro výměnu krátkých sdělení a dokumentů formou elektronických zpráv.
2. Pro používání elektronické pošty platí stejná pravidla jako pro používání běžné pošty dopravované provozovatelem poštovních služeb nebo přepravované jinou dopravní službou, zejména z hlediska listovního tajemství.
3. Velikost přenášených zpráv elektronické pošty může být omezena. Konkrétní limit je dán technickými možnostmi UP.
4. Kapacita elektronické poštovní schránky uživatele je omezena, omezení je dáno technickými možnostmi UP. Při překročení uživatelského limitu využívaného diskového prostoru může dojít k automatickému zablokování dalšího příjmu elektronické pošty pro daného uživatele.
5. Uživatel je povinen dbát na to, aby jeho zprávy byly přesně adresované a nedocházelo k nežádoucímu obtěžování ostatních uživatelů rozesíláním zbytečných hromadných zpráv.
6. Elektronická pošta patří mezi služby, které vyžadují identitu uživatele dle čl. 5 odst. 3. Uživatel je povinen při odesílání zpráv elektronické pošty používat ze strany UP přidělenou adresu elektronické pošty. Za přidělování jmen a přístupu ke službě odpovídá příslušný správce. Je zakázáno odesílání dopisů s falešnou identitou a anonymní přístup k elektronické poště.
7. Uživatel je povinen vyzvedávat si doručenou poštu z přidělené adresy elektronické pošty.
8. Transport elektronické pošty zajišťují pouze oficiální poštovní servery počítačové sítě UP schválené CVT. Přenos prostřednictvím jiných než oficiálních serverů a příjem elektronické pošty ze serverů, které porušu-

jí ustanovení odst. 5 nebo 6 tohoto článku, může být blokován.

9. Za provozování elektronické pošty jednotlivých součástí UP odpovídá správce určený ředitelem CVT pro danou součást UP.
10. O právech rozesílat hromadnou poštu přes speciální poštovní servery na danou součást UP rozhoduje rektor UP, příslušný děkan nebo tajemník fakulty UP, příslušný vedoucí součásti UP nebo příslušný správce sítě.
11. Technické specifikace, doplňující pravidla a doporučení pro elektronickou poštu včetně hromadné pošty jsou uvedeny na stránkách <http://net.upol.cz>.

Článek 9

Sankce za nedodržení pravidel užívání počítačové sítě UP a provozování programového vybavení

1. Poruší-li uživatel pravidla užívání počítačové sítě UP a provozování programového vybavení UP ve smyslu tohoto vnitřního předpisu způsobem, který brání bezproblémovému provozu počítačové sítě UP nebo ve využívání síťových služeb ostatním uživatelům, ztrácí dnem zjištění porušení pravidel oprávnění užívat služeb počítačové sítě UP, a to do dne, než prokazatelně zajistí nápravu a získá souhlas příslušného správce k opětovnému připojení.
2. Porušení pravidel jakýchkoliv povinností stanovených tímto vnitřním předpisem ze strany studenta UP může být považováno za disciplinární přestupek

ve smyslu příslušných ustanovení zákona o vysokých školách (§ 64 až 67). V takovém případě zaměstnanec CVT nebo správce, který se o této skutečnosti doví, informuje o nastalé situaci bez zbytečného odkladu děkana příslušné fakulty. Děkan příslušné fakulty rozhodne o sankci za disciplinární přestupek na základě návrhu disciplinární komise. Porušení pravidel užívání počítačové sítě UP ve smyslu tohoto vnitřního předpisu zaměstnancem UP se považuje za porušení pracovních povinností ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Každý, kdo zjistí porušení tohoto vnitřního předpisu, informuje svého příslušného správce. Zaměstnanec CVT nebo správce je povinen informovat elektronickou poštou nebo osobně o nastalé situaci bez zbytečného odkladu vedoucího zaměstnance uživatele sítě (porušitele povinnosti). Vedoucí zaměstnanec následně postupuje v souladu se zákoníkem práce.

Článek 10

Společná a závěrečná ustanovení

1. Tento vnitřní předpis UP byl schválen podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách Akademickým senátem UP dne 21. října 2015.
2. Tento vnitřní předpis UP nabývá podle § 36 odst. 4 zákona o vysokých školách platnosti dnem registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.
3. Tento vnitřní předpis UP nabývá účinnosti dnem registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D., v.r.
rektor UP

doc. Mgr. Jiří Langer, Ph.D., v.r.
předseda AS UP